

I

*(Legislativní akty)***ROZHODNUTÍ****ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2015/1814****ze dne 6. října 2015****o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně směrnice 2003/87/ES****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ⁽³⁾ vytváří systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii („systém EU ETS“) s cílem podpořit snižování emisí skleníkových plynů nákladově efektivním a ekonomicky účinným způsobem.
- (2) Podle závěrů Evropské rady ze dne 23. a 24. října 2014 týkajících se rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 bude hlavním evropským nástrojem pro splnění cíle Unie v oblasti snižování emisí skleníkových plynů řádně fungující a reformovaný systém EU ETS zahrnující nástroj pro stabilizaci trhu.
- (3) V čl. 10 odst. 5 směrnice 2003/87/ES se stanoví, že Komise má Evropskému parlamentu a Radě každoročně předložit zprávu o fungování evropského trhu s uhlíkem.
- (4) Zpráva Komise o stavu evropského trhu s uhlíkem v roce 2012, určená Evropskému parlamentu a Radě, identifikovala potřebu přijmout opatření za účelem řešení strukturální nerovnováhy mezi nabídkou a poptávkou. Z posouzení dopadu rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 vyplývá, že tato nerovnováha bude přetrvávat a že by nebyla dostatečně řešena přizpůsobením lineární trajektorie přísnějšímu cíli v uvedeném rámci. Změna lineárního faktoru pouze postupně mění celkový počet povolenek v Unii (emisní strop systému EU ETS). Přebytek by tak klesal pouze postupně, tudíž by trh musel i nadále fungovat po více než jedno desetiletí

⁽¹⁾ Úř. věst. C 424, 26.11.2014, s. 46.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 8. července 2015 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 18. září 2015.

⁽³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

s přebytkem přibližně 2 miliard povolenek či větším, což by bránilo tomu, aby systém EU ETS poskytoval nezbytný signál pro investice vedoucí k nákladově efektivnímu snižování emisí CO₂ a byl podnětem k nízkouhlíkovým inovacím, přispívajícím k hospodářskému růstu a k tvorbě pracovních míst.

- (5) S cílem vyřešit uvedený problém a učinit systém EU ETS odolnějším vůči nerovnováze mezi nabídkou a poptávkou a umožnit fungování tohoto systému řádným tržním způsobem, by měla být v roce 2018 vytvořena rezerva tržní stability (dále jen „rezerva“), která by se měla uplatňovat od roku 2019. Tato rezerva rovněž posílí součinnost s jinými politikami v oblasti klimatu a energetiky. Pro dosažení co největší předvídatelnosti by měla být stanovena jasná pravidla pro umísťování povolenek do rezervy a jejich uvolňování z této rezervy. Rezerva by měla fungovat prostřednictvím úpravy ročních objemů dražených povolenek. Za splnění podmínek, počínaje rokem 2019, by měly být povolenky odpovídající 12 % počtu povolenek v oběhu, uvedeného Komisí v neaktuálnějším zveřejnění celkového počtu povolenek v oběhu, každoročně odečteny od objemu dražených povolenek a umístěny do rezervy. Každý daný rok, pokud příslušný celkový počet povolenek v oběhu bude nižší než 400 milionů, by měl být odpovídající počet povolenek uvolněn z rezervy ve prospěch členských států, a to ve stejném poměru a pořadí, v jakých byly umístěny do rezervy, a měl by být přičten k objemu dražených povolenek.
- (6) Komise a členské státy by za tímto účelem měly bezodkladně poté, co Komise do 15. května daného roku zveřejní celkový počet povolenek v oběhu, zajistit úpravu kalendářů dražeb společné dražební platformy a případně alternativních dražebních platform tak, aby zohledňovaly povolenky umísťované do rezervy nebo z ní uvolňované. Úprava objemu povolenek, které mají být vydraženy, by měla být rozložena do dvanáctiměsíčního období od změny příslušného kalendáře dražeb. S ohledem na potřebu hladkého průběhu dražebního procesu by další podrobnosti ohledně úpravy měly být případně uvedeny v nařízení Komise (EU) č. 1031/2010 ⁽¹⁾.
- (7) Za účelem zajištění konzistentnosti a hladkého fungování systému EU ETS by kromě vytvoření rezervy mělo být ve směrnici 2003/87/ES dále provedeno několik následných změn. Provádění směrnice 2003/87/ES může vést zejména k velkým objemům povolenek draženým na konci každého obchodovacího období, což by mohlo narušit stabilitu trhu. Aby se zabránilo nerovnovážné situaci na trhu, pokud jde o nabídku povolenek na konci obchodovacího období a na začátku dalšího období s možnými rušivými účinky na trh, by mělo být přijato opatření, podle kterého bude část každého výrazného nárůstu nabídky na konci jednoho období vydražena v prvních dvou letech následujícího období. S cílem posílit stabilitu evropského trhu s uhlíkem a zabránit umělému zvyšování nabídky na konci obchodovacího období, které započalo rokem 2013, by měly být povolenky, jež nebyly přiděleny zařízením na základě čl. 10a odst. 7 směrnice 2003/87/ES ani na základě čl. 10a odst. 19 a 20 uvedené směrnice (dále jen „nepřidělené povolenky“), umístěny do rezervy v roce 2020. Komise by měla s ohledem na nepřidělené povolenky provést přezkum směrnice 2003/87/ES, a případně předložit Evropskému parlamentu a Radě návrh dalších opatření.
- (8) Plánované navrácení 300 milionů povolenek v roce 2019 a 600 milionů povolenek v roce 2020, jak je stanoveno v nařízení Komise (EU) č. 176/2014 ⁽²⁾ by oslabilo účel rezervy, kterým je řešení strukturální nerovnováhy mezi nabídkou a poptávkou. Těchto 900 milionů povolenek by tedy mělo být namísto vydražení v roce 2019 a 2020 umístěno do rezervy.
- (9) Je důležité, aby systém EU ETS podněcoval nízkouhlíkový růst a aby byla chráněna konkurenceschopnost průmyslových odvětví Unie, kterým hrozí reálné riziko úniku uhlíku. Výše zmíněné závěry Evropské rady, týkající se rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030, obsahují jasný pokyn k pokračování opatření ohledně přidělování bezplatných povolenek, a úniku uhlíku po roce 2020. Na základě tohoto strategického pokynu by měla Komise provést přezkum směrnice 2003/87/ES, zejména jejího článku 10a, a do šesti měsíců po přijetí tohoto rozhodnutí předložit návrh na její změnu. V úsilí o dosažení rovných podmínek by tento přezkum měl zvážit i harmonizovaná opatření za účelem kompenzace nepřímých nákladů na úrovni Unie. Tento přezkum by měl rovněž posoudit, zda by do roku 2021 mělo být až 50 milionů nepřidělených povolenek využito

⁽¹⁾ Nařízení Komise (EU) č. 1031/2010 ze dne 12. listopadu 2010 o harmonogramu, správě a jiných aspektech dražeb povolenek na emise skleníkových plynů v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství (Úř. věst. L 302, 18.11.2010, s. 1).

⁽²⁾ Nařízení Komise (EU) č. 176/2014 ze dne 25. února 2014, kterým se mění nařízení (EU) č. 1031/2010 zejména s cílem stanovit objem povolenek na emise skleníkových plynů, které se mají dražit v období 2013–20 (Úř. věst. L 56, 26.2.2014, s. 11).

k doplnění stávajících zdrojů na podporu projektů uvedených v čl. 10a odst. 8 uvedené směrnice a nízkouhlíkových průmyslových inovačních projektů, přičemž by byly podpořeny projekty ve všech členských státech, včetně projektů malého rozsahu.

- (10) Komise by měla monitorovat fungování rezervy v rámci své výroční zprávy o trhu s uhlíkem. V uvedené zprávě by měly být posouzeny relevantní dopady na konkurenceschopnost, zejména v průmyslových odvětvích, a to i ve vztahu k ukazatelům, jako jsou HDP, zaměstnanost a investice. Dále by Komise měla do tří let od počátečního dne uplatňování rezervy a poté pravidelně přezkoumávat fungování rezervy na základě zkušeností získaných při jejím uplatňování. Přezkum fungování rezervy by měl zejména zvážit, zda pravidla pro umístování povolenek do rezervy a pro jejich uvolňování z rezervy odpovídají cíli řešit strukturální nerovnováhu mezi nabídkou a poptávkou. Součástí přezkumu by měla být analýza rovnováhy na trhu, zahrnující všechny příslušné faktory ovlivňující nabídku a poptávku, a analýza vhodnosti nastaveného rozpětí pro spuštění úprav ročních objemů dražených povolenek, jakož i procentního podílu uplatňovaného na celkový počet povolenek v oběhu. Pokud analýza ukáže, že v době přezkumu již není rozpětí s ohledem na změny ve vývoji trhu a nové dostupné informace vhodné, předloží Komise neprodleně návrh na řešení takové situace. Přezkum by se měl také zabývat dopadem rezervy na růst, zaměstnanost, konkurenceschopnost průmyslových odvětví Unie a na riziko úniku uhlíku. Přezkum fungování rezervy by měl být objektivní a zohledňovat potřebu zachování regulační stability a zajištění dlouhodobé předvídatelnosti při přechodu na nízkouhlíkové hospodářství.
- (11) Jelikož cílů tohoto rozhodnutí, totiž vytvoření rezervy tržní stability a její uplatňování v Unii, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu jejich rozsahu a účinků, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto rozhodnutí rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (12) Směrnice 2003/87/ES by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna,

PŘIJALY TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Rezerva tržní stability

1. V roce 2018 bude vytvořena rezerva tržní stability a od 1. ledna 2019 se bude uplatňovat umístování povolenek do této rezervy.
2. 900 milionů povolenek odebraných z draženého objemu v období 2014-2016, jak je stanoveno v nařízení (EU) č. 176/2014 podle čl. 10 odst. 4 směrnice 2003/87/ES, nebude přidáno k objemu, který má být dražen v roce 2019 a 2020, ale namísto toho bude umístěno do rezervy.
3. Povolenky nepřidělené zařízením na základě čl. 10a odst. 7 směrnice 2003/87/ES a povolenky nepřidělené zařízením na základě čl. 10a odst. 19 a 20 uvedené směrnice, budou umístěny do rezervy v roce 2020. Komise v souvislosti s těmito nepřidělenými povolenkami provede přezkum směrnice 2003/87/ES a případně předloží návrh Evropskému parlamentu a Radě.
4. Komise zveřejní celkový počet povolenek v oběhu pro každý rok, a to vždy do 15. května následujícího roku. Celkový počet povolenek v oběhu pro daný rok odpovídá souhrnnému počtu povolenek vydaných v období od 1. ledna 2008, včetně povolenek vydaných podle čl. 13 odst. 2 směrnice 2003/87/ES v tomto období a práv na použití mezinárodních kreditů, která byla zařízením v rámci systému EU ETS uplatněna ve vztahu k emisím do 31. prosince daného roku, od kterého se odečtou souhrnné tuny ověřených emisí ze zařízení v rámci systému EU ETS od 1. ledna 2008 do 31. prosince téhož daného roku, povolenky zrušené v souladu s čl. 12 odst. 4 směrnice 2003/87/ES a počet povolenek v rezervě. Nebudou zohledněny emise z tříletého období, které začalo v roce 2005 a skončilo v roce 2007, ani povolenky vydané v souvislosti s těmito emisemi. První zveřejnění se uskuteční do 15. května 2017.

5. Každý rok se počet povolenek rovnající se 12 % celkového počtu povolenek v oběhu, stanoveného v neaktuálnějším zveřejnění podle odstavce 4 tohoto článku, odečte od objemu povolenek určených k dražbě členskými státy podle čl. 10 odst. 2 směrnice 2003/87/ES a bude po dobu dvanácti měsíců počínaje 1. zářím daného roku umísťován do rezervy, a to pokud počet povolenek, které mají být umístěny do rezervy, nebude nižší než 100 milionů. V prvním roce fungování rezervy bude mezi 1. lednem a 1. zářím daného roku umístěno do rezervy 8 % (tedy 1 % za každý kalendářní měsíc) celkového počtu povolenek v oběhu, stanoveného v neaktuálnějším zveřejnění.

Aniž je dotčen celkový počet povolenek, jež mají být odečteny v souladu s tímto odstavcem, nezohlední se do 31. prosince 2025 při určování podílů členských států na tomto celkovém počtu povolenky uvedené v čl. 10 odst. 2 prvním pododstavci písm. b) směrnice 2003/87/ES.

6. V kterémkoli roce, pokud je celkový počet povolenek v oběhu nižší než 400 milionů, se z rezervy uvolní 100 milionů povolenek a připojí se k objemu povolenek určených k dražbě členskými státy podle čl. 10 odst. 2 směrnice 2003/87/ES. V případě, že je v rezervě méně než 100 milionů povolenek, uvolní se podle tohoto odstavce všechny povolenky v rezervě.

7. V kterémkoli roce, pokud se nepoužije odstavec 6 tohoto článku a jsou přijata opatření podle článku 29a směrnice 2003/87/ES, se z rezervy uvolní 100 milionů povolenek a připojí se k objemu povolenek určených k dražbě členskými státy podle čl. 10 odst. 2 směrnice 2003/87/ES. V případě, že je v rezervě méně než 100 milionů povolenek, uvolní se podle tohoto odstavce všechny povolenky v rezervě.

8. Pokud je v návaznosti na zveřejnění celkového počtu povolenek v oběhu přijato opatření podle odstavců 5, 6 nebo 7, zohlední se v kalendáři dražeb povolenky umísťované do rezervy nebo které mají být z rezervy uvolňovány. Povolenky budou umísťovány do rezervy nebo z ní uvolňovány během období dvanácti měsíců. V případě uvolňování povolenek podle odstavce 6 nebo 7 se toto uvolnění provede, bez ohledu na období, v němž k němu dojde, v souladu s podíly členských států platnými v době umístění povolenek do rezervy a v pořadí, v jakém byly povolenky umístěny do rezervy.

Článek 2

Změny směrnice 2003/87/ES

Směrnice 2003/87/ES se mění takto:

1) Článek 10 se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Od roku 2019 draží členské státy všechny povolenky, které nejsou přiděleny bezplatně podle článků 10a a 10c a které nejsou umístěny do rezervy tržní stability vytvořené na základě rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814 (*).

(*) Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814 ze dne 6. října 2015 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 264, 9.10.2015, s. 1).“;

b) za odstavec 1 se vkládá nový odstavec, který zní:

„1a. Pokud objem povolenek, které mají být členskými státy draženy v posledním roce každého období uvedeného v čl. 13 odst. 1 této směrnice, překročí před uplatněním čl. 1 odst. 5 rozhodnutí (EU) 2015/1814 očekávaný průměrný objem dražených povolenek pro první dva roky následujícího období o více než 30 %, budou dvě třetiny rozdílu mezi těmito objemy odečteny od objemu dražených povolenek v posledním roce období a přičteny stejným dílem k objemům, které mají být členskými státy draženy v prvních dvou letech následujícího období.“

2) V čl. 13 odst. 2 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Členské státy vydávají povolenky osobám pro probíhající období, aby nahradily povolenky, které měly tyto osoby v držení a které byly zrušeny v souladu s prvním pododstavcem. Podobně povolenky, které jsou v rezervě tržní stability a které již nejsou platné, musí být nahrazeny povolenkami, které jsou pro probíhající období platné.“

Článek 3

Přezkum

Komise bude monitorovat fungování rezervy v rámci zprávy podle čl. 10 odst. 5 směrnice 2003/87/ES. V této zprávě by měly být posouzeny relevantní dopady na konkurenceschopnost, zejména v průmyslových odvětvích, a to i ve vztahu k ukazatelům, jako jsou HDP, zaměstnanost a investice. Do tří let od počátku uplatňování rezervy a poté v pětiletých intervalech provede Komise na základě analýzy řádného fungování evropského trhu s uhlíkem přezkum rezervy a případně předloží návrh Evropskému parlamentu a Radě. V rámci každého přezkumu bude věnována zvláštní pozornost procentnímu údaji pro stanovení počtu povolenek, které mají být umístěny do rezervy podle čl. 1 odst. 5 tohoto rozhodnutí, jakož i číselnému vyjádření prahové hodnoty pro celkový počet povolenek v oběhu a počtu povolenek, které mají být uvolněny podle čl. 1 odst. 6 nebo 7 tohoto rozhodnutí. V přezkumu se Komise také zaměří na dopad rezervy na růst, zaměstnanost, konkurenceschopnost průmyslových odvětví Unie a na riziko úniku uhlíku.

Článek 4

Přechodná ustanovení

Ustanovení čl. 10 odst. 1 směrnice 2003/87/ES, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/29/ES ⁽¹⁾, bude nadále uplatňováno do 31. prosince 2018.

Článek 5

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Ve Štrasburku dne 6. října 2015.

Za Evropský parlament

předseda

M. SCHULZ

Za Radu

předseda

N. SCHMIT

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/29/ES ze dne 23. dubna 2009, kterou se mění směrnice 2003/87/ES s cílem zlepšit a rozšířit systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 63).